

Notitie Houtopstanden

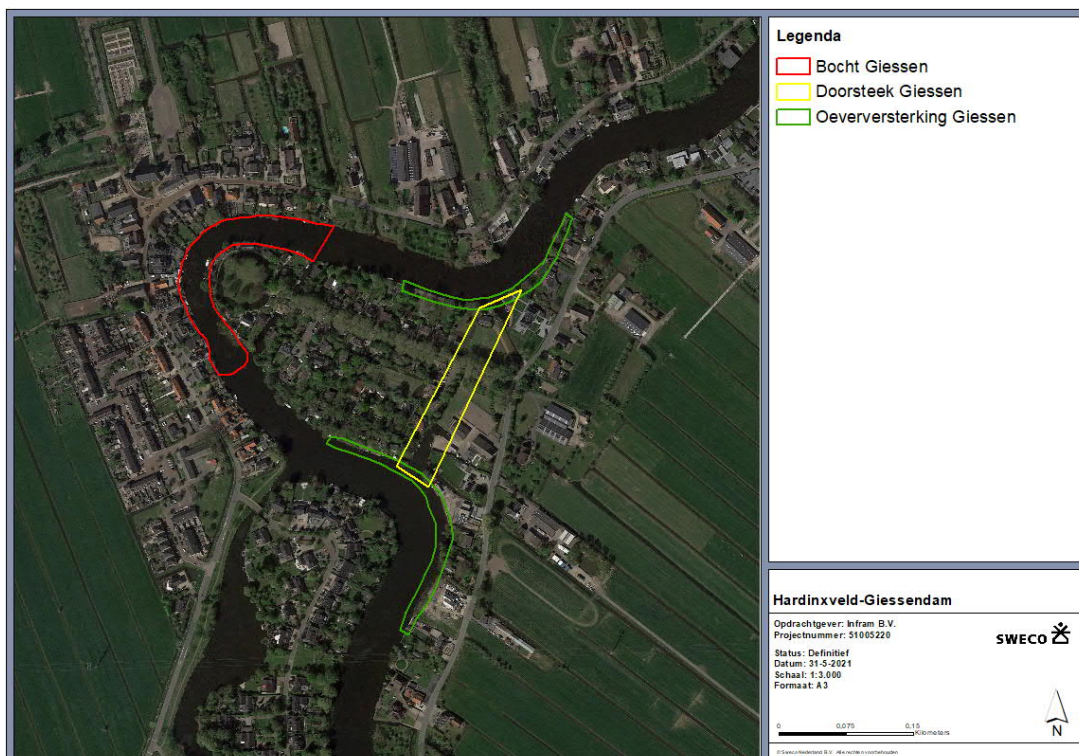
1 Inleiding

In opdracht van Infram B.V., namens Waterschap Rivierenland, heeft Sweco een analyse houtopstanden uitgevoerd ten behoeve van de keuze van een voorkeursalternatief voor het project 'Boezembemaling Overwaard' op de locatie Hardinxveld-Giessendam, Zuid-Holland. Onderdeel hiervan is onderzoek naar houtopstanden die mogelijk verwijderd worden.

2 Ligging tracés en voorgenomen activiteiten

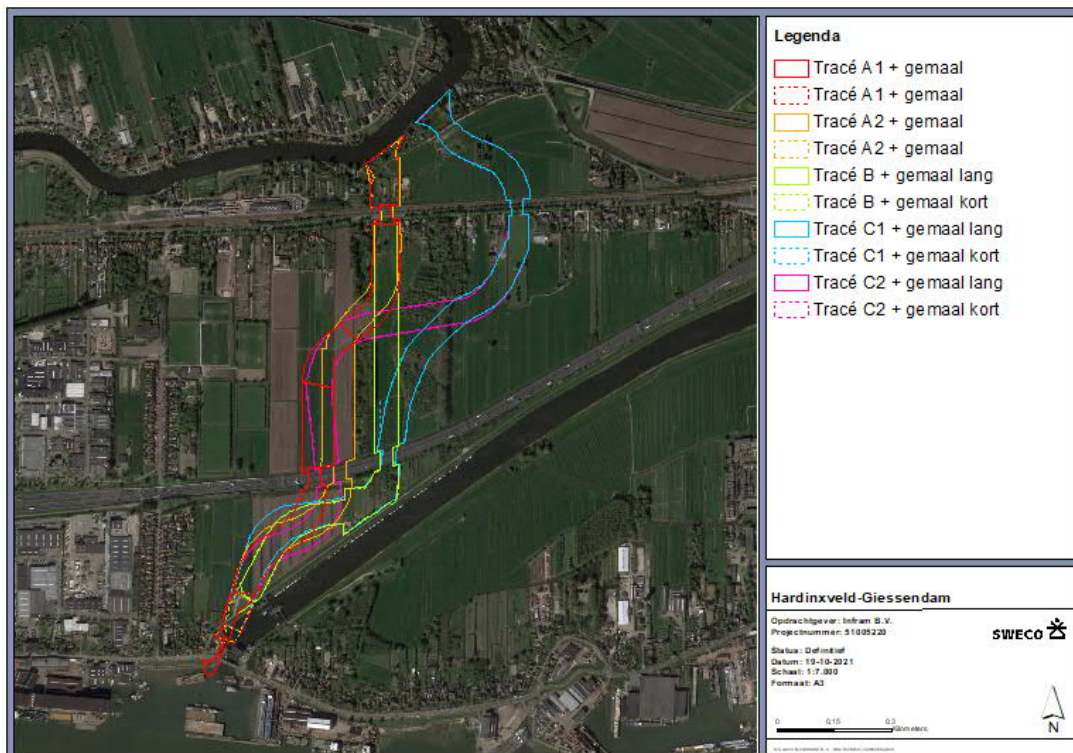
Het onderzoeksgebied is te splitsen in drie onderdelen: de 'bocht bij Giessen-Oudekerk' (hierna Bocht Giessen), de vijf tracés bij Hardinxveld-Giessendam en de twee zoekgebieden voor het gemaal.

De 'bocht bij Giessen' is gelegen bij Giessen-Oudekerk waar de werkzaamheden bestaan uit het versterken/verhogen van de damwanden langs de Giessen en het realiseren van een doorsteek, zie figuur 1. Hoe de doorsteek eruit gaat zien, is nog niet bekend, mogelijk worden voor de ontwikkeling een paar bomen gekapt.

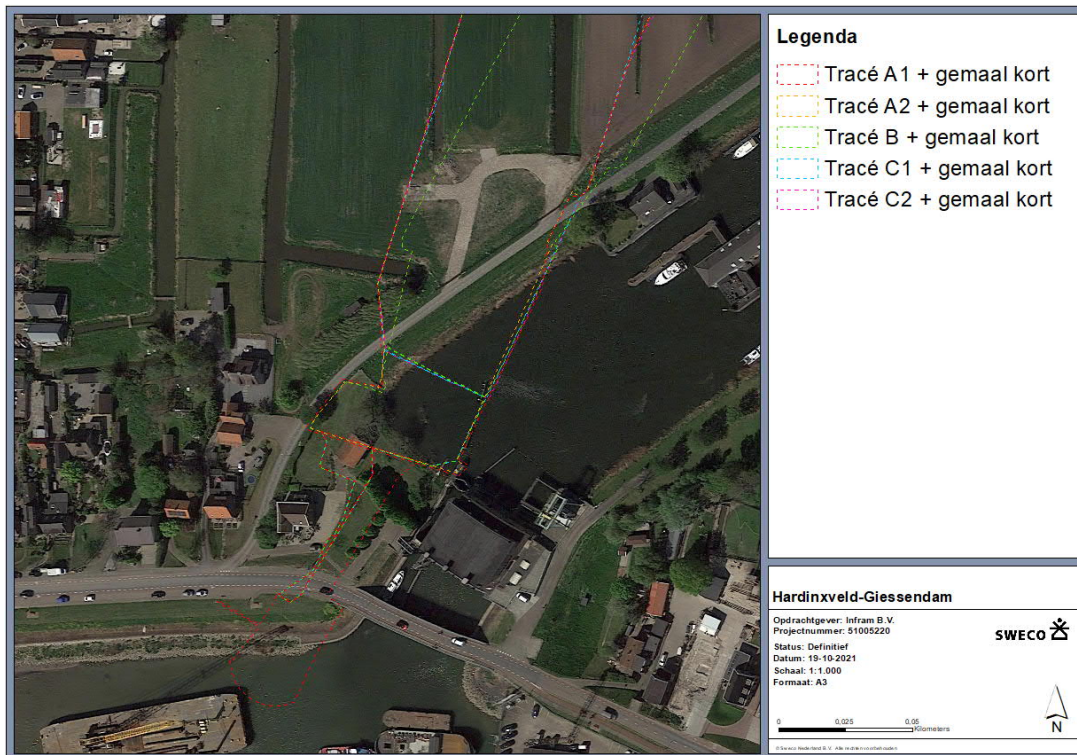

Figuur 1 Impressie van het onderzoeksgebied bij Giessen.

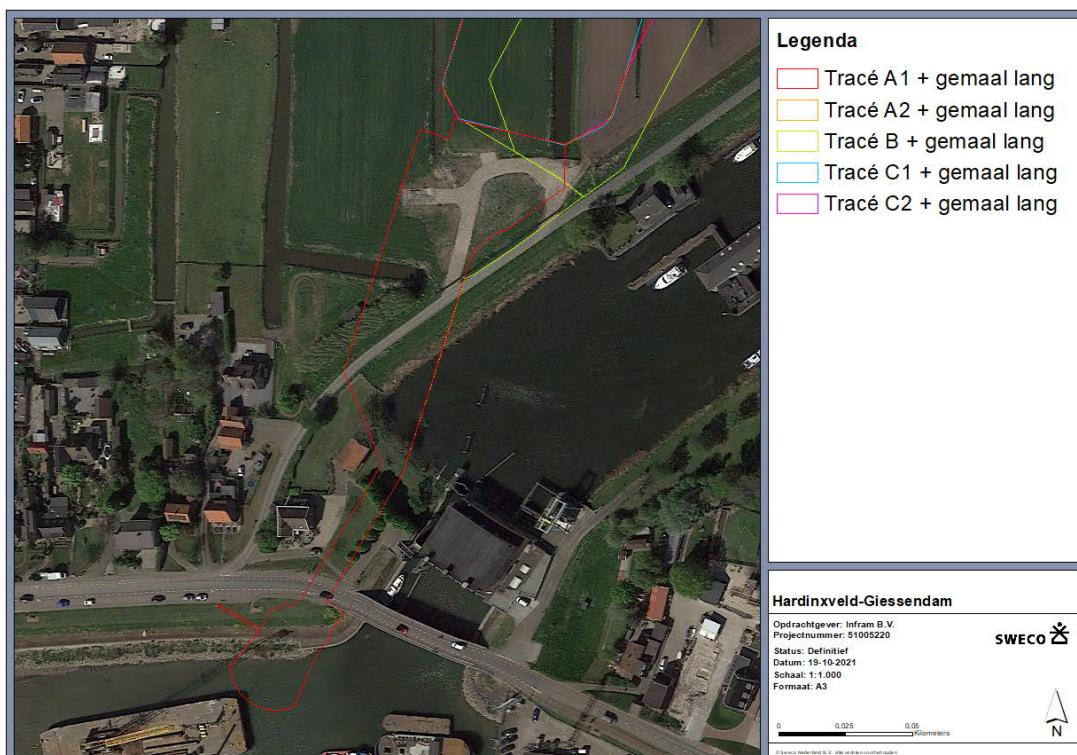
De zoeklocaties van de vijf tracés bij Hardinxveld-Giessendam en de locaties voor het gemaal zijn weergegeven in figuur 2, 3 & 4. De tracés en de zoekgebieden voor het gemaal bevinden zich voornamelijk in een agrarisch gebied en doorkruisen op een aantal plaatsen bomenrijen, wilgengrienden en bosschages, die gekapt zullen worden. Hier worden boezems gegraven, waarbij voor een deel damwanden en een deel natuurvriendelijke oevers worden aangebracht. Bij de onderdoorgangen van de snelweg (A15) worden duikers en viaducten gebruikt. Ook worden er bomen gekapt langs de parallelweg.

Figuur 2 Impressie van het onderzoeksgebied bij Hardinxveld-Giessendam.

Figuur 3 Impressie van het onderzoeksgebied bij Hardinxveld-Giessendam (locatie van het gemaal kort).

Figuur 4 Impressie van het onderzoeksgebied bij Hardinxveld-Giessendam (locatie van het gemaal lang).

3 Toetsingskader

3.1 Wet natuurbescherming Houtopstanden

Houtopstanden buiten de bebouwde kom Houtopstanden zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming omvat 'houtopstanden' het volgende: 'zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen' (artikel 1.1 Wnb). Als een houtopstand zich binnen de bebouwde kom Houtopstanden bevindt, is niet de Wet natuurbescherming van toepassing, maar de gemeentelijke verordening (APV of Bomenverordening) van de gemeente binnen welke grenzen de betreffende houtopstand is gelegen. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt.

Bij velling van houtopstanden buiten de bebouwde kom Houtopstanden (waarop het beschermingsregime van de Wnb van toepassing is), dient van de voorgenomen velling kennisgeving te worden ingediend bij het desbetreffende bevoegd gezag. In geval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende (dat wil zeggen de eigenaar van de grond) zorg voor het 'op bosbouwkundig verantwoorde wijze' herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of teniet gaan van de houtopstand. Per provincie kunnen verschillende specifieke regels voor herbeplanting gelden (artikel 4.3 lid 3 Wnb).

Bovenstaand is niet nodig wanneer de houtopstanden vallen onder de volgende categorieën, zoals opgenomen in artikel 4.1 Wnb:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen, bestaande uit:
 1. wegbeplantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Door middel van een veldinspectie dient in beeld te worden gebracht in hoeverre een te vellen houtopstand voldoet aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden, om welke soort het gaat en om welke aantallen het gaat.

4 Provinciaal beleid

In de omgevingsverordening¹ van provincie Zuid-Holland zijn in artikel 3.64 tot en met 3.68a de regels opgenomen met betrekking tot de meldplicht bij het vellen van houtopstanden en de eisen aan de herbeplanting.

De melding van het vellen van een houtopstand dient ten minste één maand en ten hoogste één jaar voor de velling worden gemeld bij de provincie (art. 3.64).

De herbeplanting dient ten minste dezelfde oppervlakte te hebben en is kwalitatief en kwantitatief in een redelijke verhouding staat tot de gevelde of anderszins tenietgegane houtopstand. Daarnaast moet de herbeplanting kunnen uitgroeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand (art. 3.66).

De provincie kan ontheffing verlenen van de verplichting tot herbeplanting op dezelfde grond, zoals bedoeld in artikel 4.3, lid 1 en 2 van de Wnb, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, als de andere grond: onbeplant is en vrij van een herbeplantingsplicht, vrij is van (natuur)compensatie-verplichtingen en geen wettelijke doelstelling kent die aan de herbeplanting in de weg staat.

5 Gemeentelijk beleid

Houtopstanden binnen de bebouwde kom Houtopstanden zijn mogelijk beschermd volgens gemeentelijk beleid.

5.1 Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Volgens de bomenverordening van gemeente Hardinxveld-Giessendam moet voor elke boom dikker dan tien centimeter een kapvergunning worden aangevraagd². Daarnaast heeft de gemeente een lijst met monumentale bomen opgesteld. Deze bomen mogen niet zonder overleg met de gemeente gekapt worden³.

5.2 Gemeente Molenlanden

Gemeente Molenlanden heeft geen kapverbod en is het dus ook niet nodig om een kapvergunning aan te vragen. De gemeente heeft wel een lijst met waardevolle bomen. Deze bomen mogen niet zonder overleg met de gemeente gekapt worden⁴.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/22989/omgevingsverordeninggeconsolideerdincl-kaartenentoelichting.pdf>

² https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Bestuur/Bestuur/Regelgeving/Relevante_pagina_s/Beleidsnota_s/Bomenbeleidsplan_2012_2021/Bijlagen/Bomenbeleidsplan_2012_2021.pdf

³ https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Bestuur/Bestuur/Regelgeving/Relevante_pagina_s/Beleidsnota_s/Bomenbeleidsplan_2012_2021

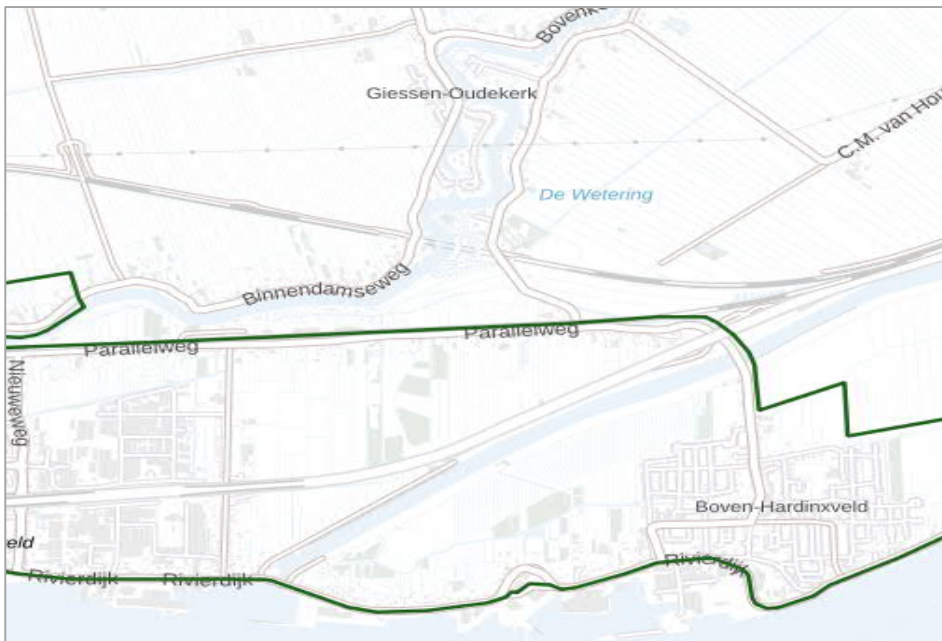
⁴ <https://www.molenlanden.nl/bomen-molenlanden#section-3>

6 Inventarisatie, analyse en effecten

01-11-2021

Versie: D1

De ligging van de bebouwde kom Houtopstanden is vastgesteld door de gemeenteraad en weergegeven in een interactieve kaart van Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid⁵. Bomen, gelegen ten noorden van de Parallelweg, liggen buiten de bebouwde kom Houtopstanden, zie figuur 5.

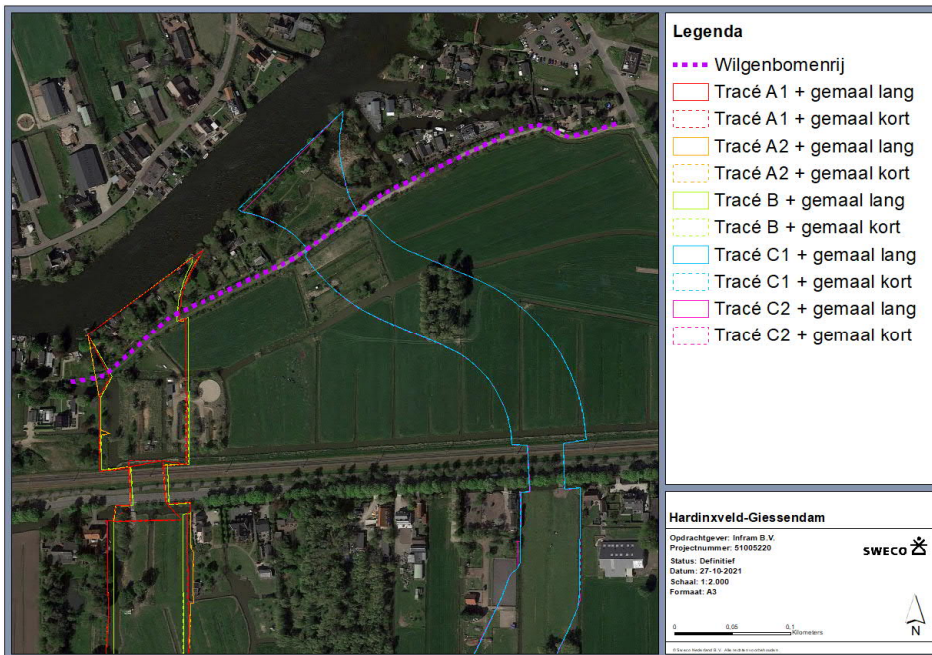

Figuur 5 Grens bebouwd kom Houtopstanden (groen)⁶.

De wilgenrij langs het wandelpad (Achterdijk Oost) bevindt zich ten noorden van de Parallelweg en daarmee buiten de bebouwde kom Houtopstanden. Dit is een dubbele wilgenrij en valt hierdoor onder de voorwaarden van rijbeplanting, bestaande uit meer dan 20 bomen, zie figuur 6. Deze bomen vallen daarmee onder bescherming van de Wet natuurbescherming Houtopstanden.

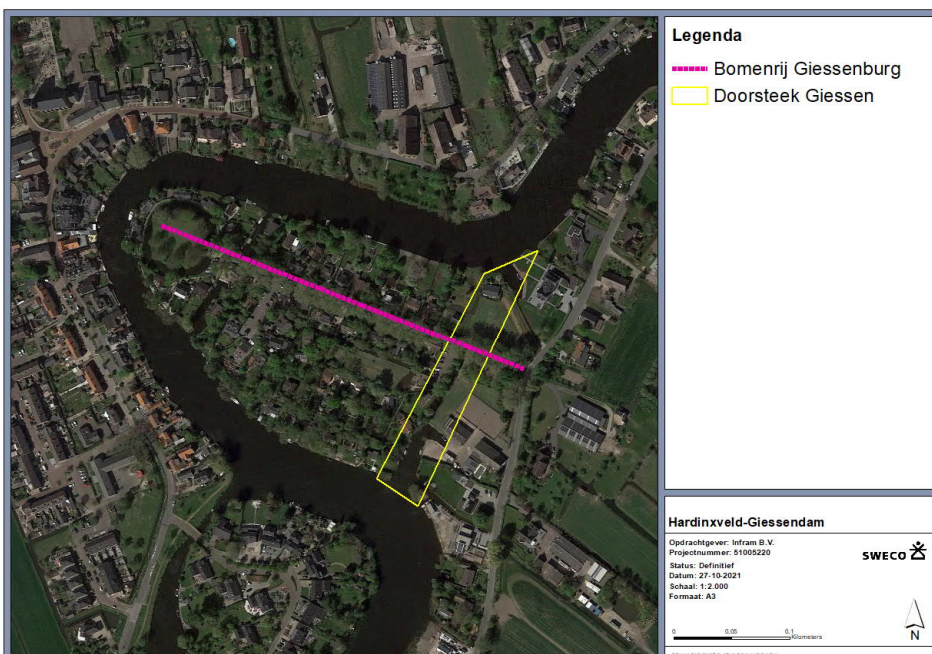
⁵ <https://www.ozhz.nl/themas/natuur/houtopstanden-het-kappen-of-vellen-van-bomen/>

⁶ https://geo.ozhz.nl/?@Komgrenzen_ZH_Wnb#

Figuur 6 Ligging van de wilgenbomenrij ten opzichte van de tracés.

De bomenrij bij de Giessenbrug bevindt zich ten noorden van de Parallelweg en ligt daarmee ook buiten de bebouwde kom Houtopstanden, zie figuur 7. Deze bomenrij valt daarbij ook onder de voorwaarden van rijbeplanting van de Wet natuurbescherming Houtopstanden.

Figuur 7 Ligging van de bomenrij ten opzichte van de doorsteek Giessen.

De overige mogelijk te kappen bomen ten noorden van de Parallelweg zijn geen onderdeel van een bomenrij van meer dan 20 bomen en/of geen onderdeel van een zelfstandige eenheid van bomen groter dan 10 are. Hierdoor vallen deze mogelijk te kappen bomen niet onder de Wet natuurbescherming Houtopstanden.

De bomen ten zuiden van de Parallelweg vallen binnen de bebouwde kom Houtopstanden en vallen daarmee niet onder de Wnb Houtopstanden. De mogelijk te kappen bomen binnen de tracés staan allen binnen gemeente Hardinxveld-Giessendam. Indien die bomen gekapt gaan worden en dikker dan 10 cm in omtrek zijn, dient een kapvergunning te worden aangevraagd bij de gemeente. De mogelijk te kappen bomen staan niet op de monumentale bomenlijst van gemeente Hardinxveld-Giessendam.

De bomen binnen de doorsteek staan in gemeente Molenland. De mogelijk te kappen bomen staan niet op de waardevolle bomenlijst van gemeente Molenland. Voor deze bomen is geen kapvergunning vereist.

7 Conclusie

De dubbele wilgenrij langs het wandelpad (Achterdijk Oost) en de dubbele bomenrij bij de Giessenbrug vallen buiten de bebouwde kom Houtopstanden en onder de voorwaarden van rijbeplanting, bestaande uit meer dan 20 bomen. Bij kap is het verplicht een melding te maken bij het bevoegd gezag en er geldt een herplantplicht.

De overige mogelijk te kappen bomen ten noorden van de Parallelweg zijn geen onderdeel van een bomenrij van meer dan 20 bomen en/of onderdeel van een zelfstandige eenheid van bomen groter dan 10 are. Hierdoor vallen deze mogelijk te kappen bomen niet onder de Wet natuurbescherming Houtopstanden. Wel is het beleid van gemeente Hardinxveld-Giessendam en gemeente Molenlanden van toepassing. De mogelijk te kappen bomen staan niet op de monumentale bomenlijst van gemeente Hardinxveld-Giessendam of op de waardevolle bomenlijst van gemeente Molenland. Het aanvragen van een kapvergunning vanuit gemeente Hardinxveld-Giessendam is noodzakelijk.

In tabel 1 is aangegeven welke tracés een effect hebben op beschermde houtopstanden.

De bomen ten zuiden van de Parallelweg en binnen de tracés vallen binnen de bebouwde kom Houtopstanden en gemeente Hardinxveld-Giessendam. Het aanvragen van een kapvergunning vanuit gemeente Hardinxveld-Giessendam is noodzakelijk als de bomen een omtrek groter dan 10 cm hebben. De mogelijk te kappen bomen staan niet op de monumentale bomenlijst van gemeente Hardinxveld-Giessendam of de waardevolle bomenlijst van gemeente Molenland. Voor de overige mogelijk te kappen bomen beneden de Parallelweg en buiten de gemeentegrenzen van gemeente Hardinxveld-Giessendam hoeft geen kapvergunning aangevraagd te worden.

Tabel 1 *Effect op houtopstanden.*

Houtopstand	Tracé
Dubbele wilgenrij langs het wandelpad (Achterdijk Oost)	A1, A2, B, C1 en C2
Dubbele bomenrij bij de Giessenburg	Doorsteek Giessen

Verantwoording

Titel Toetsing aan Wet natuurbescherming
Houtopstanden
Onderwerp: Boezembemaling Overwaard
Projectnummer: 51005220
Klant: Infram B.V.
Referentienummer NL21-648800269-8722
Versie: D1

Datum: 01-11-2021

Auteur Raisja Spijker
E-mailadres raisja.spijker@sweco.nl

Gecontroleerd door: Daisy de Vries

Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door: Maarten Mouissie

Paraaf goedgekeurd

